

TẬP SÁCH HƯỚNG DẪN CỦA ỦY BAN ĐIỀU TRA TỐI CAO

MỤC ĐÍCH Tài liệu hướng dẫn này về Ủy ban Điều tra Tối cao về Người khuyết tật này nhằm giúp người khuyết tật gốc di dân và người tị nạn kể câu chuyện của họ. Ủy ban Điều tra Tối cao về Người khuyết tật muốn nhận được các đề trình của người chăm sóc và gia đình người khuyết tật, cũng như người làm việc trong lĩnh vực này như người bệnh vục, nhân viên hỗ trợ và dân chúng.

Tập sách hướng dẫn này gồm năm tờ thông tin:

1. Ủy ban Điều tra Tối cao về Người khuyết tật là gì?
2. Ủy ban Điều tra Tối cao về Người khuyết tật làm gì?
3. Tuyên bố của NEDA về Ủy ban Điều tra Tối cao về Người khuyết tật
4. Cách thực hiện đề trình như thế nào
5. Bạo hành, Ngược đãi, Bỏ bê và Bóc lột Người khuyết tật là gì?

Dự án được Bộ Dịch vụ Xã hội (Department of Social Services) tài trợ

Bản quyền © NEDA 2020

Điện thoại: +612 62626867
Gửi thư: PO Box 971,
Civic Square, ACT,
Australia 2608

Trang mạng: www.neda.org.au
Email: ppo@neda.org.au

Vietnamese | Tiếng Việt

SỬ DỤNG TẬP SÁCH HƯỚNG DẪN

Sách hướng dẫn này sẽ giúp người khuyết tật gốc di cư và người tị nạn kể câu chuyện của họ. Những tờ thông tin này sẽ được đưa trực tuyến trên trang mạng của NEDA với nhiều ngôn ngữ khác nhau. Sách hướng dẫn này đã được viết bằng tiếng Anh để hiểu để giúp mọi người đệ trình.

SƠ LƯỢC VỀ NEDA

Liên minh Người khuyết tật Sắc tộc Toàn quốc (NEDA, National Ethnic Disability Alliance) là Tổ chức Người khuyết tật Toàn quốc (DPO, Disabled People's Organisation) thúc đẩy, bảo vệ và phát huy nhân quyền của các thành viên của chúng tôi: người khuyết tật gốc di cư và người tị nạn. Chúng tôi chịu sự quản lý của đa số người khuyết tật gốc văn hóa và ngôn ngữ đa dạng (CALD) Chúng tôi là thành viên sáng lập Tổ chức Người khuyết tật Úc (DPOA, Disabled People's Organisations Australia), một liên minh gồm bốn DPO, Tổ chức Người khuyết tật toàn quốc đã được Chính phủ Úc tài trợ để đại diện quan điểm của người khuyết tật và tư vấn cho (các) Chính phủ và các bên liên quan khác.

ỦY BAN ĐIỀU TRA TỐI CAO VỀ NGƯỜI KHUYẾT TẬT LÀ GÌ?

Ở Úc, Ủy ban Điều tra Tối cao là tổ chức điều tra cao nhất về các vấn đề có tầm quan trọng đối với công chúng. Các thách thức và báo cáo gần đây cho thấy rằng so với người không bị khuyết tật thì người khuyết tật có nhiều khả năng bị bạo hành, ngược đãi, bỏ bê và bóc lột hơn. Những gì chúng tôi được biết từ Ủy ban Điều tra Tối cao sẽ giúp các chính phủ, tổ chức và cộng đồng rộng lớn hơn của Úc có thông tin về cách phòng ngừa và bảo vệ tốt hơn, người khuyết tật khỏi bị bạo hành, ngược đãi, bỏ bê và bóc lột trong tương lai.

Ủy ban Điều tra Tối cao về Người khuyết tật sẽ xem xét cách:

- ngăn ngừa và bảo vệ tốt hơn, người khuyết tật khỏi bị bạo hành, ngược đãi, bỏ bê và bóc lột
- đạt được thực tiễn tốt nhất trong báo cáo và điều tra, và phản ứng chống lại nạn bạo hành, ngược đãi, bỏ bê và bóc lột
- thúc đẩy một xã hội toàn diện hơn, hỗ trợ sự độc lập của người khuyết tật và quyền được sống không bị bạo hành, ngược đãi, bỏ bê và bóc lột. Cuộc điều tra sẽ bao gồm tất cả các hình thức bạo hành, ngược đãi, bỏ bê và bóc lột, đối với người khuyết tật, ở mọi địa điểm và tình huống khác nhau.

Ủy ban Điều tra Tối cao về Người khuyết tật độc lập với chính phủ. Điều này có nghĩa là người khuyết tật và gia đình, bạn bè và người hỗ trợ và trong ngành của họ có thể thông báo cho Ủy ban Điều tra Tối cao về nạn bạo hành, ngược đãi, bỏ bê và bóc lột.

NEDA hết lòng khuyến khích người khuyết tật gốc di cư và người tị nạn kể những câu chuyện của quý vị về việc bị đối xử bất công, cũng như người nhà và người bệnh vực họ.

Ủy ban Điều tra Tối cao về Người khuyết tật muốn biết về trải nghiệm của người bị làm hại và bị đối xử bất công:

- tại các trường học, trong hệ thống tư pháp hoặc trại tạm giam di trú
- trong nhà tập thể hoặc tại nơi làm việc
- tại nhà riêng của quý vị

Ủy ban Điều tra Tối cao về Người khuyết tật muốn nghe những gì mọi người đã làm để thực thi công lý cho quý vị và những gì quý vị nghĩ sẽ cải thiện cuộc sống người khuyết tật.

ỦY BAN ĐIỀU TRA TỐI CAO VỀ NGƯỜI KHUYẾT TẬT LÀM GÌ?

Ủy ban Điều tra Tối cao về Người khuyết tật thu thập thông tin từ việc nghiên cứu, các phiên xử công khai, những trải nghiệm cá nhân mà mọi người cho chúng tôi biết và các bản đệ trình, các buổi gặp riêng và các diễn đàn khác.

Các đệ trình: khi quý vị có thể kể câu chuyện của mình một cách riêng tư bằng cách trả lời một bộ các câu hỏi qua biểu mẫu trực tuyến, trên điện thoại, bằng văn bản hoặc đoạn thu âm/video. Có sẵn tờ thông tin riêng về việc đệ trình.

Phiên xử Công khai: khi các cá nhân có cơ hội kể câu chuyện của mình và được công nhận về mặt pháp lý, và các tổ chức được yêu cầu cung cấp quan điểm của họ về một vụ việc quan trọng.

Công việc của Ủy ban Điều tra Tối cao sẽ kết thúc khi họ nộp báo cáo chính thức cho Chính phủ. Báo cáo này sẽ cho biết những gì họ đã nghe được từ người khuyết tật và cộng đồng và đưa ra các khuyến nghị về những cải thiện cho xã hội và các hệ thống chăm sóc.

Có thể gửi các đệ trình của những người bệnh vực, nhân viên hỗ trợ, gia đình và bạn bè:

 Bằng văn bản thông qua biểu mẫu trực tuyến của chúng tôi [LINK](#)

 Bằng cách gửi email [LINK](#)

 Bằng cách gọi điện thoại 1800 517 199

 Bằng cách thu âm/hình trải nghiệm của quý vị và gửi cho chúng tôi bản đệ trình bằng đoạn thu âm hoặc video đến GPO Box 1422, Brisbane QLD 4001.

Muốn biết tất cả thông tin về Ủy ban Điều tra Tối cao về Người khuyết tật bằng các ngôn ngữ khác, hãy truy cập www.neda.org.au

Bản quyền © NEDA 2020 ĐT: +612 62626867. GỬI THƯ: PO Box 971, Civic Square, ACT, Australia 2608. Trang mạng: www.neda.org.au Email: ppo@neda.org.
au Liên minh Người khuyết tật Sắc tộc Toàn quốc được Bộ Dịch vụ Xã hội (DSS) tài trợ.

TUYÊN BỐ CỦA NEDA VỀ ỦY BAN ĐIỀU TRA TỐI CAO VỀ NGƯỜI KHUYẾT TẬT

Cách tốt nhất để Ủy ban Điều tra Tối cao về Người khuyết tật hiểu các vấn đề mà người khuyết tật gốc di cư và người tị nạn, và gia đình của họ phải đương đầu, là nghe từ chính bản thân họ.

Đây là cơ hội một lần trong đời để kể câu chuyện của quý vị. Hãy xây dựng tương lai tốt hơn

NEDA là Tổ chức Người khuyết tật Toàn quốc (DPO, Disabled People's Organisation) thúc đẩy, bảo vệ và phát huy nhân quyền của người khuyết tật gốc di cư và người tị nạn.

NEDA biết rằng người khuyết tật gốc di cư hoặc người tị nạn là những chuyên gia trong chính cuộc sống của họ. Chúng tôi là người tuyệt nhất để thông báo phương cách tốt và giúp phát triển các chính sách, dịch vụ và hệ thống tốt hơn, toàn diện, phù hợp về văn hóa và đáp ứng nhu cầu đa dạng của tất cả những người khuyết tật.

Chúng tôi mong muốn một xã hội mà mọi người tôn trọng nhân quyền và nhân phẩm của chúng tôi cho dù chúng tôi là ai, chúng tôi làm gì, chúng tôi đến từ đâu, chúng tôi tin vào điều gì, và/hoặc ngôn ngữ chúng tôi nói.

NEDA khuyến khích quý vị gửi những đề trình, bằng ngôn ngữ của mình, lên Ủy ban Điều tra Tối cao về Người khuyết tật, nếu quý vị cảm thấy điều đó là tốt nhất cho quý vị. Chúng tôi khuyến khích quý vị nói với các ủy viên về trải nghiệm bất công của quý vị.

Chúng tôi cũng khuyến khích quý vị chia sẻ những gì quý vị nghĩ cần thay đổi hoặc những gì xảy ra để đảm bảo quý vị có thể sống cuộc sống như mong muốn, trên cơ sở bình đẳng với người khác. Nếu quý vị cảm thấy rằng mình đã bị đối xử bất công vì chính bản thân quý vị, hoặc liên quan đến nhà ở, sức khỏe, việc làm, giáo dục, giao thông hoặc hỗ trợ khuyết tật của quý vị, thì hãy chia sẻ câu chuyện của mình với Ủy ban Điều tra Tối cao về Người khuyết tật.

Quý vị có thể chia sẻ trải nghiệm của quý vị liên quan đến tất cả các khía cạnh của cuộc sống của mình. Điều này bao gồm nhưng không giới hạn:

- > nhà và gia đình của quý vị
- > nhà cung cấp dịch vụ khuyết tật, hoặc tổ chức khuyết tật của quý vị
- > trường học, TAFE hoặc trường đại học, hoặc nhà cung cấp giáo dục của quý vị

- > chính quyền địa phương, tiểu bang hoặc quốc gia và các chương trình hoặc dịch vụ của họ
- > bác sĩ của quý vị, bệnh viện hoặc các dịch vụ y tế khác
- > đi ra ngoài, ví dụ như trên phương tiện giao thông công cộng, trong nhà hàng hoặc trung tâm mua sắm và trong công viên.

Ủy ban Điều tra Tối cao về Người khuyết tật muốn nghe câu chuyện của quý vị.

Nếu cần trợ giúp để kể câu chuyện của mình, quý vị hãy liên lạc với NEDA và chúng tôi sẽ kết nối quý vị với người có thể hỗ trợ trong khu vực nơi quý vị cư ngụ.

 02 6262 6867

 ppo@neda.org.au

CÁCH ĐỀ TRÌNH NHƯ THỂ NÀO

Ủy ban Điều tra Tối cao về Người khuyết tật điều tra theo những cách chúng tôi có thể tránh cho người khuyết tật gặp phải tổn hại và bị đối xử bất công. Họ cũng muốn biết những điều quý vị tin tưởng sẽ làm mọi thứ tốt hơn cho chúng tôi.

Ủy ban Điều tra Tối cao về Người khuyết tật muốn nghe về trải nghiệm của quý vị, là người khuyết tật, liên quan đến:

BẠO HÀNH - khi có người gây hại và làm quý vị bị tổn thương.

BỎ BÊ - khi một người nào đó ngừng chăm sóc quý vị.

NGƯỢC ĐÃI - khi ai đó chê bai hoặc lợi dụng quý vị một cách đáng trách.

BÓC LỘT - khi ai đó tuyển dụng quý vị mà không trả lương tại nơi làm việc hoặc quý vị không được coi trọng như một con người.

Ủy ban mong nhận được những đề trình của người bệnh vực, nhân viên hỗ trợ, gia đình, và bạn bè.

Ủy ban Điều tra Tối cao về Người khuyết tật sẽ chi trả cho thông dịch viên hoặc phiên dịch viên.

Quý vị không cần phải dùng tên của mình.

Có nhiều cách khác nhau để quý vị gửi đề trình:

Bằng văn bản thông qua biểu mẫu trực tuyến tại <https://shareyourstorysubmission.disability.royalcommission.gov.au/> hoặc gửi thư đến GPO Box 1422, Brisbane QLD 4001

Bằng cách gửi email đến DRCEnquiries@royalcommission.gov.au

Bằng cách gọi số 1800 517 199 (9g sáng - 5g chiều, Thứ Hai đến Thứ Sáu, trừ các ngày lễ toàn quốc)

Bằng cách ghi lại trải nghiệm của quý vị và gửi bản đề trình thu âm hoặc quay video.

Tải lên (các) tài liệu của quý vị bằng cách nhấp vào nút "Đính kèm Tập tin" trong biểu mẫu đề trình. Có thể tải lên tối đa 10 tập tin tổng cộng đến 4GB. Nếu các tập tin ghi âm hoặc video vượt quá 4GB, quý vị hãy gửi email hoặc lưu bản ghi trong thanh USB và gửi cho chúng tôi - mỗi tập tin tối đa 20 GB. Ngoài ra, quý vị có thể tải bản ghi lên youtube và gửi cho chúng tôi đường liên kết.

Nếu quý vị muốn được hỗ trợ tải lên các tập tin của mình, vui lòng liên lạc với Ủy ban Điều tra Tối cao số 1800 517 199 hoặc gửi email đến DRCEnquiries@royalcommission.gov.au.

Muốn biết tất cả thông tin của Ủy ban Điều tra Tối cao về Người khuyết tật bằng các ngôn ngữ khác, vui lòng truy cập www.neda.org.au.

Quý vị có thể nói hoặc viết bằng ngôn ngữ quý vị thông thạo.

BAO HÀNH, NGƯỢC ĐÃI, BỎ BÊ VÀ BÓC LỘT LÀ GÌ?

Ủy ban Điều tra Tối cao muốn nghe từ người khuyết tật đã trải qua nạn bạo hành, ngược đãi, bỏ bê và bóc lột.

Chúng tôi cần Ủy ban Điều tra Tối cao về Người khuyết tật vì chúng tôi biết rằng người khuyết tật gốc di cư và người tị nạn đôi khi gặp phải:

BAO HÀNH

Khi một ai đó làm tổn thương thân thể quý vị. Ví dụ: nếu ai đó xô đẩy quý vị, tóm lấy quý vị, hoặc đánh quý vị.

NGƯỢC ĐÃI

Khi ai đó đối xử tệ với quý vị. Ví dụ: nếu ai đó chửi quý vị, la hét hoặc hăm dọa quý vị và khiến quý vị cảm thấy bản thân mình tồi tệ, hoặc chạm vào cơ thể theo cách quý vị không muốn bị chạm vào.

BỎ BÊ

Khi ai đó không giúp quý vị theo cách họ có nhiệm vụ phải giúp quý vị. Ví dụ, nếu quý vị bị từ chối về thức ăn, quần áo hoặc thuốc men; nếu quý vị không được phép gặp bạn bè hoặc thân nhân của mình; nếu quý vị bị để một mình hoặc không giúp tắm rửa hoặc đi vệ sinh.

BÓC LỘT

Khi một người nào đó lợi dụng quý vị. Ví dụ: khi ai đó lấy tiền của quý vị hoặc khoản tiền Centrelink trả cho quý vị mà không có sự đồng ý hoặc nhận biết của quý vị, hoặc khi ai đó lợi dụng quý vị.

Có thể gửi các đề trình của những người bệnh vực, nhân viên hỗ trợ, gia đình và bạn bè:

 Bảng văn bản thông qua biểu mẫu trực tuyến của chúng tôi [LINK/](#)

 Bảng cách gửi email [LINK/](#)

 Bảng cách gọi điện thoại 1800 517 199

 Bảng cách thu âm/hình trải nghiệm của quý vị và gửi cho chúng tôi bản đề trình bằng đoạn thu âm hoặc video đến GPO Box 1422, Brisbane QLD 4001.

Muốn biết tất cả thông tin về Ủy ban Điều tra Tối cao về Người khuyết tật bằng các ngôn ngữ khác, hãy truy cập www.neda.org.au

Bản quyền © NEDA 2020 ĐT: +612 62626867. GỬI THƯ: PO Box 971, Civic Square, ACT, Australia 2608 Trang mạng: www.neda.org.au Email: ppo@neda.org.au
au Liên minh Người khuyết tật Sắc tộc Toàn quốc được Bộ Dịch vụ Xã hội (DSS) tài trợ.